

Sygn. akt: I C 14/15

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

W., dnia 23 marca 2016 r.

Sąd Rejonowy w Wąbrzeźnie I Wydział Cywilny

w następującym składzie:

Przewodniczący: SSR Małgorzata Pawlikowska

Protokolant: stażysta Paulina Kruk

po rozpoznaniu na rozprawie w dniu 16 marca 2016 r. w W.

sprawy z powództwa: **S. B.**

przeciwko: **(...) Sp. z o.o. w W.**

- o zapłatę

I. oddała powództwo;

II. zasądza od Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego w Wąbrzeźnie na rzecz adwokata W. I. prowadzącego Kancelarię Adwokacką przy ul. (...) w W. kwotę 2.952(dwa tysiące dziewięćset pięćdziesiąt dwa) złotych brutto, tytułem kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi S. B. z urzędu;

III. kosztami sądowymi, od których uiszczenia był zwolniony powód obciąża Skarb Państwa;

IV. nie obciąża powoda kosztami procesu pozwanego.

Sędzia

Małgorzata Pawlikowska

Sygn. akt I C 14/15

UZASADNIENIE

Powód S. B. wystąpił do Sądu z pozwem o zapłatę kwoty 40.000 złotych przeciwko (...) Sp. z o.o. w W.. Uzasadniając swoje żądanie powód wskazał, że na podstawie umowy najmu zawartej z pozwanym korzystał z mieszkania przy ul. (...), w którym znajdowały się jego ruchomości w postaci telewizora, pralki, lodówki, dvd, mebli, dywanów, kompletu wypoczynkowego i odzieży o łącznej wartości 40.000zł. Kiedy powód we wrześniu w 2010r. został osadzony w zakładzie karnym, został eksmitowany z zajmowanego lokalu, w wyniku czego utracił wszystkie znajdujące się w nim rzeczy, stanowiącej jego własność.

W odpowiedzi na żądanie pozwu pozwany (...) Sp. z o.o. w W. wniósł o umorzenie postępowania. W uzasadnieniu odpowiedzi na pozew zarzucił, że powództwo jest pozbawiane podstawy faktycznej i prawnej, ponieważ nie łączył i nie łączy go z powodem stosunek obligacyjny. Wyjaśnił, że do dnia 04.10.2010r. lokal nr (...) przy ul. (...) w W. wynajmował R. B. i w zawartej umowie najmu powód nie był wskazany, jako osoba uprawniona do korzystania z tego lokalu. Jedynym współnajemcą był A. B., który od 05.10.2010r. zajmował ten lokal bez podstawy prawnej i został z niego eksmitowany na podstawie wyroku z dnia 21.03.2013r. wydanego w sprawie VIC 167/13. W toku procesu

pozwany podniósł zarzut braku posiadania legitymacji procesowej biernej i wniósł o zasądzenie kosztów zastępstwa procesowego wg norm przepisanych.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny:

w okresie od 05.10.2009r. do 04.10.2010r. Gmina Miejska W. zawarła z R. B. umowę najmu nr (...) na lokal socjalny położony w W. przy ul. (...) o łącznej powierzchni użytkowej 19,14 m². R. B., jako najemca do wspólnego zamieszkania w tym lokalu zgłosiła A. B., który od 05.10.2010r. korzystał z tego lokalu bezumownie. W lokalu tym faktycznie przebywał także S. B., który nigdy nie był jego najemcą, nie został zgłoszony, jako współnajemca, nie był w nim zameldowany, natomiast od dnia 01.06.1993r. posiadał zameldowanie na pobyt stały pod adresem ul. (...) w W.. Od września 2010r. S. B. przebywał w izolacji penitencjarnej, początkowo w Zakładzie Karnym nr 2 w G., a następnie w Zakładzie Karnym w C. odbywając karę pozbawienia wolności. W trakcie, gdy lokal znajdował się w posiadaniu A. B., miały do niego dostęp osoby postronne, został on wówczas zdewastowany. Wyrokiem zaocznym Sądu Rejonowego w Chełmnie VI Zamiejscowy Wydział Cywilny z/s w W. z dnia 21.03.2013r. nakazano pozwanemu A. B., aby opróżnił i wydał powodowi Gminie M. W. lokal mieszkalny nr (...) położony w W. przy ul. (...). W dniu 04.10.2012r. S. B. skierował do pozwanego pismo, w którym wskazał, iż we wskazanym lokalu nikt nie mieszka i stoi on pusty. Powód w żadnym z pism kierowanych do pozwanego oraz Burmistrza Miasta W. nie określił, iż pozostawił w lokalu swoje rzeczy ruchome.

(dowód: umowa najmu k.58-59v, pismo Urzędu Miasta W. z 12.09.2013r. k.60, pismo (...) k.61-61v, pisma powoda k.63-65 pismo Urzędu Miasta W. k.66, częściowo zeznania powoda S. B. k.183-182v)

Sąd zważył, co następuje:

powództwo w całości nie zasługiwało na uwzględnienie.

Przedstawiony stan faktyczny w sprawie Sąd ustalił w oparciu o dokumenty przedłożone przez pozwanego w postaci umowy najmu zawartej z R. B., korespondencji powoda z pozwanym i Urzędem Miasta W. oraz innych pism, które zostały uznane za wiarygodne, ponieważ ich prawdziwość nie była kwestionowana przez strony postępowania, a treść i forma nie budziły wątpliwości. W przeważającej mierze za niewiarygodny Sąd uznał dowód z przesłuchania powoda, który twierdził, iż wraz z babcią i wujem otrzymał lokal socjalny przy ul. (...) w W., ponieważ zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje jednoznacznie, iż jego najemcami byli jedynie R. B. i A. B.. Jako niewiarygodne Sąd ocenił zeznania powoda, iż był on właścicielem rzeczy ruchomych wskazanych w pozwie. Powód nie przedłożył żadnego dokumentu wskazującego, iż osiągał dochody, dokonał zakupu lub otrzymał w wyniku darowizny ruchomości o łącznej wartości 40.000zł, a okoliczności te zostały zakwestionowane przez pozwanego. Ponadto w żadnym piśmie kierowanym do pozwanego, czy Urzędu Miasta, powód nie powoływał się na pozostawienie w lokalu swoich rzeczy. Jako wiarygodny oceniono jedynie ten fragment relacji powoda, w którym przyznał, że w trakcie pobytu w zakładzie karnym, A. B. dopuścił sytuacji tego rodzaju, iż w przedmiotowym lokalu przebywały osoby postronne, które urządzały tam libacje alkoholowe, ponieważ okoliczność ta znajduje potwierdzenie w piśmie Urzędu Miasta W. skierowanym do pozwanego, wskazującym w swojej treści na fakt dewastacji lokalu i zamieszkiwania w nim przez osoby nieuprawnione.

Powód nie skonkretyzował podstawy prawnej dochodzonego przez siebie roszczenia odszkodowawczego i było ono rozpatrywane przez Sąd pod kątem przepisu art. 415 kc, stanowiącego, że kto z winy swej wyrządził drugiemu szkodę zobowiązany jest do jej naprawienia, ewentualnie art. 471 kc określającego, iż dłużnik obowiązany jest do naprawienia szkody wynikłej z niewykonania lub nienależytego wykonania zobowiązania, chyba że niewykonanie lub nienależyte wykonanie zobowiązania jest następstwem okoliczności, za które dłużnik nie ponosi odpowiedzialności.

Zgodnie z regułą z art. 6 kc na wierzycielu dochodzącym od dłużnika zapłaty odszkodowania, spoczywa ciężar dowodu w zakresie wszystkich przesłanek odpowiedzialności, w przypadku roszczenia z art. 415 kc - czynu niedozwolonego, faktu poniesienia szkody i związku przyczynowego pomiędzy czynem niedozwolonym a szkodą; z kolei w przypadku odpowiedzialności kontraktowej z art. 471 kc - szkody wierzyciela w postaci uszczerbku majątkowego, spowodowania

szkody oraz związku przyczynowego między faktem nienależytego wykonania lub niewykonania zobowiązania przez dłużnika, a poniesioną szkodą. Przesłanki te, w każdym przypadku winny wystąpić łącznie, zaś brak wykazania choćby jednej z nich winien skutkować oddaleniem powództwa.

Powód był reprezentowany w sprawie przez pełnomocnika z urzędu (postanowienie z 25.07.2013r. k.24), a więc w toku procesu miał zapewnioną profesjonalną pomoc prawną. Z tego też względu Sąd nie był zobowiązany do działania w sprawie z urzędu, w szczególności do podejmowania inicjatywy dowodowej w zakresie okoliczności, które obciążały powoda np. poszukiwania i wskazywania dowodów na okoliczność wykazania zasadności dochodzonego roszczenia. Zgodnie bowiem z art. 232 kpc, to strony są obowiązane wskazywać dowody dla stwierdzenia faktów, z których wywodzą skutki prawne. Brak odpowiedniej inicjatywy dowodowej strony nie mógł być zastępowany przez działania sądu.

W realiach niniejszej sprawy powód sprostował obowiązkowi udowodnienia przesłanek odpowiedzialności pozwanego zarówno z art. 415 kc, jak i z art. 471 kc. Udowodnienie sprowadza się do przekonania sądu przez stronę o prawdziwości swoich twierdzeń w oparciu o przedstawione środki dowodowe oraz zasady logiki i doświadczenia życiowego. Obowiązek dowodowy aktywizuje się na skutek zaprzeczenia przez pozwanego twierdzeniom powoda. Nie jest bowiem potrzebne dowodzenie faktów, których przeciwnik nie kwestionuje, którym nie zaprzeczył, czy które przyznał (art. 229 i 230 k.p.c.). Niepowodzenie dowodu skutkuje oddaleniem powództwa o odszkodowanie.

Pozwany zanegował, aby był związany z powodem jakimkolwiek stosunkiem zobowiązaniowym i aby przeprowadził jego eksmisję z lokalu przy ul. (...) w W., podważył posiadanie przez powoda jakiegokolwiek majątku oraz wskazaną w pozwie wartość. Z kolei powód nie przedstawił Sądowi żadnego dowodu, który pozwoliłby uznać twierdzenia przedstawione w uzasadnieniu pozwu za prawdziwe. Wbrew wskazaniom powoda, należy przyjąć, iż nigdy nie łączył go z pozwanym stosunek najmu lokalu socjalnego położonego przy ul. (...), ponieważ ten wiązał Gminę Miejską w W. z R. B., która do wspólnego zamieszkania zgłosiła w umowie tylko A. B.. Z treści pisma pozwanego skierowanego do powoda z dnia 23.05.2013r. wynika, iż istniał tylko projekt umowy najmu lokalu na okres 05.10.2010r. do 04.10.2011r., w której najemcą miał być S. B., lecz nie doszło do jej zawarcia. Powód nie przedstawił umowy najmu na potwierdzenie swoich racji i nie wykazał istnienia stosunku zobowiązaniowego z pozwanym. Zebrany w sprawie materiał dowodowy wskazuje natomiast, iż od dnia 05.10.2010r. lokal socjalny przy ul. (...) był zajmowany przez A. B. bez podstawy prawnej, z którego został on następnie eksmitowany na podstawie orzeczenia Sądu z dnia 21.03.2013r. Prócz gołosłownych twierdzeń powoda, iż zanim trafił do Zakładu Karnego, we wskazanym lokalu pozostawił swoje ruchomości o wartości 40.000zł, w postaci telewizora, lodówki, pralki, mebli, czy ubrań, żaden ze zgromadzonych dowodów nawet nie uprawdopodobnia, aby faktycznie posiadał on jakichkolwiek rzeczy, w tym o podanej wartości. Na przeciwną okoliczność wskazuje z kolei treści pisma powoda z dnia 04.10.2012r. skierowanego do pozwanego, w którym zawarł stwierdzenie, że „nikt tam nie mieszka i mieszkanie stoi puste.(k.63) W tej sytuacji Sąd uznał, iż powód nie wykazał, aby był właścicielem jakichkolwiek ruchomości, a tym samym mógł ponieść jakąkolwiek szkodę.

W toku przesłuchania w charakterze strony powód przyznał, że to w wyniku zaniedbań swojego wuja A. B., dochodziło w przedmiotowym lokalu do libacji alkoholowych bezdomnych i oraz zaboru jego rzeczy. Nawet w sytuacji, gdyby powód faktycznie powód jakiegokolwiek rzeczy ruchome i pozostawił je w lokalu socjalnym zajmowanym przez A. B., to za ich stan pozwany nie mógłby ponosić żadnej odpowiedzialności, ponieważ nie był podmiotem zobowiązany do sprawowania nad nimi pieczy. Można zatem bez ryzyka popełnienia błędu stwierdzić, iż to tylko i wyłącznie w wyniku działań A. B. osoby trzecie miały nieskrępowany dostęp lokalu i do znajdujących się w nim rzeczy. Jeżeli pozwany przed umieszczeniem w izolacji penitencjarnej posiadał informacje, iż lokal pozostawał niezamknięty i mogły mieć do niego nieskrępowany dostęp osoby trzecie, nie było przeszkód, aby wystąpił do Sądu o podjęcie działań zmierzających do zabezpieczenia pozostawionego mienia w trybie art. 17 § 1 pkt 2 kodeksu karnego wykonawczego.

Jak zostało wskazane, zgodnie z przepisem art. 6 kc i art. 232 kpc, to na powodzie spoczywał obowiązek wykazania przesłanek odpowiedzialności pozwanego, czy to z art. 415 kc, czy też z art. 471 kc, czemu jednak nie podołał. Biorąc powyższe pod uwagę należy stwierdzić, że powództwo w zakresie żądania zapłaty odszkodowania w kwocie 40.000 zł wobec pozwanego jest w sposób oczywisty bezzasadne.

O kosztach adwokackich pełnomocnika wyznaczonego z urzędu dla powoda, Sąd orzekł w pkt II sentencji po myśli § 19 pkt 1 Rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokackie oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz.U.2013.461 j.t.) Według § 2 ust 2 wskazanego rozporządzenia podstawę zasądzenia opłaty, o której mowa w ust. 1 (tj. opłaty za czynności adwokata z tytułu zastępstwa prawnego), stanowią stawki minimalne określone w rozdziałach 3-5. Opłata ta nie może być wyższa niż sześciokrotna stawka minimalna ani przekraczać wartości przedmiotu sprawy. Zgodnie z § 6 pkt 5 cyt. rozporządzenia, stawka minimalna wynagrodzenia pełnomocnika w niniejszej sprawie wynosi 2.400zł. Dlatego też Sąd przyznał pełnomocnikowi powoda koszty zastępstwa procesowego na jego wniosek, w wysokości 2.400 zł, powiększone o należny podatek VAT (552zł) - stosownie do § 2 ust 3 w/w rozporządzenia, łącznie 2.952 zł.

Mając na względzie trudną sytuację materialną powoda oraz jego uprzednie zwolnienie od opłaty od pozwu, w pkt III wyroku Sąd obciążył tym kosztem Skarb Państwa.

Podstawę prawną rozstrzygnięcia o kosztach procesu w pkt IV wyroku stanowi art. 102 kpc. Przepis ten wyraża odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu, o ile zachodzą wypadki szczególnie uzasadnione. Do kręgu „wypadków szczególnie uzasadnionych” należy zaliczyć zarówno okoliczności związane z samym przebiegiem procesu, jak i leżące na zewnątrz. Uwzględnić należy więc nie tylko trudną sytuację materialną i rodzinną strony, ale także sytuację wynikającą z charakteru żądania poddanego rozstrzygnięciu, jego znaczenia dla strony, subiektywnego przekonania strony o zasadności roszczenia.

Powód jest osobą pozbawioną wolności, bez jakichkolwiek dochodów i majątku, korzystał z częściowego zwolnienia od kosztów sądowych, dlatego jego obciążenie kosztami procesu pozwanego byłoby nie do pogodzenia z zasadami współżycia społecznego. Ponadto powoda cechowało subiektywne przekonanie o słuszności swojego żądania, miał on prawo nie rozumieć istoty oraz przesłanek warunkujących zasadność wniesionego przez siebie powództwa. Mając na uwadze wskazane okoliczności, Sąd postanowił nie obciążać powoda kosztami procesu pozwanego.

Sędzia

Małgorzata Pawlikowska